

Kari Kantasalmi & Mauri Nest

VALISTAJIA, SIVISTÄJIÄ, POLIITIKKOJA JA ASIANTUNTIJOITA

Näkökulmia
aikuiskasvatuksen
kentän vaikuttajiin

Suomalaisen aikuiskasvatuksen kentät ja kerrostumat (SAKKE)

TAMPERE
UNIVERSITY
PRESS

395 s.

Ilmestyy marras- / joulukuussa

MILLASEEN MAAPERÄÄN, minkälaisille ideoille, ajatuksille ja tavoitteille suomalainen aikuiskasvatus on rakentunut? Milllaisten perinteiden varaan ovat alkuvaiheen orastavat valistuksen ja sivistyksen pyrkimykset sekä myöhemmin yhä organisoidummat koulutusjärjestelmät paalutettu? Entä millaisia henkilöitä ja mitä tahoja edustivat suomalaisen aikuisväestön sivistämisestä ja kouluttautumisesta kiinnostuneet ja sitä organisoivat vaikuttajat?

VALISTAJIA, SIVISTÄJIÄ, POLIITIKKOJA JA ASIANTUNTIJOITA -kirjassa tarjotaan näkökulmia aikuiskasvatuksen kentän vaikuttajiin. Kirjassa lähdetään liikkeelle aina 1700-luvun talousseuran patrioottisen kansanvalistuksen toimijoista, ja edetään eri sivistyskenttien ja kerrostumien kautta nykypäivän aikuiskoulutuspolitiikan vaikuttajiin. Kirja tarjoaa kiinnostavia ja monitieteisiä tarkastelukulmia eri aikakausien ja koulutuspoliittisten vaiheiden organisoitumiseen. Kirjan kirjoittajat ovat historian- ja kulttuurintutkijoita, kasvatustieteilijöitä, filosofi ja kentän asiantuntijoita.

VALISTAJIA, SIVISTÄJIÄ, POLIITIKKOJA JA ASIANTUNTIJOITA on toinen osa Suomalaisen aikuiskasvatuksen kentät ja kerrostumat -kirjasarjaa. Se soveltuu oppikirjaksi kasvatus-, yhteiskunta- ja historiatieteen opintoihin sekä aikuiskasvatuksen asiantuntijoiden koulutukseen. Se on myös tietokirja kaikille sivistysajattelun historiasta kiinnostuneille. Kirja tarjoaa kiinnostavia kulmia moniin aikuiskasvatuksen kehitykseen vaikuttaneisiin henkilöihin. Heitä ovat muun muassa **Anders Chydenius, J.V. Snellman, Zachris Castrén, Hannes ja Hedvig Gebhard, Santeri Alkio, Väinö Voionmaa, Urpo Harva ja Aulis Alanen.**

Myynti: kampuskirjakauppa@juvenes.fi ja <http://granum.uta.fi>

Sisällys

Lukijalle	7
-----------------	---

Johdanto – <i>Kari Kantasalmi ja Mauri Nest</i> Valistuksesta elinikäiseen oppimiseen: vaikuttavaa semantiikkaa rakenteellisissa yhteyksissä	10
--	----

I VALISTUKSEN VARHAISVAIHEITA

Luku 1 – <i>Jani Marjanen</i> Suomen talousseura ja patrioottinen kansanvalistus	25
---	----

Luku 2 – <i>Juha Manninen</i> Anders Chydeniuksen anti nykyaikaisen kansalaisyhteiskunnan synnylle	40
--	----

Luku 3 – <i>Mikko Lahtinen</i> J. V. Snellman ja kansakunnan sivistyksen edellytykset	69
--	----

Luku 4 – <i>Eero Ojanen</i> Kansanvalistusseuran varhaiset vaiheet ja A.A. Granfelt	86
--	----

II AATTEELLISEN JA ORGANISATORISEN ERIITYMISEN VAIHEITA

Luku 5 – <i>Anna Halme</i> Edla Kojonen – Kansanopisto työnä ja elämäntapana	107
---	-----

Luku 6 – <i>Riitta Mäkinen</i> Osuustoimintanainen Hedvig Gebhard – yhdessä asiassa epäonnistunut	126
---	-----

Luku 7 – <i>Seppo Niemelä</i> Santeri Alkio – nuorisoseurojen kasvatusjohtaja	143
--	-----

Luku 8 – <i>Maria Lähteenmäki</i> Holhotuista vapaiksi: Väinö Voinmaa työväestön sivistysliikkeen rakentajana	161
---	-----

Luku 9 – <i>Joni Krekola</i> Yrjö Sirola, vallankumouksellisen vasemmiston valistaja	181
---	-----

Luku 10 – <i>Mauri Nest</i> Boheemi ja yliopistomies – Severi Nuormaa ja Zachris Castrén työväenopistoliikkeen vaikuttajina	192
---	-----

Luku 11 – <i>Anja Heikkinen</i> Ammattikasvatuksen veliverkosto valistuksen ja vaurastumisen tiellä	208
---	-----

Luku 12 – <i>Kari Kantasalmi</i> Aikuiskasvatus ammattina ja kutsumuksena – Zachris Castrén ja Urpo Harva: Professionalismin mahdollisuudet ja rajat ..	233
---	-----

Luku 13 – <i>Pauli Kettunen</i> Työläisen sielu ja mieli – Aksel Rafael Kurki ja muita työvoiman käsittelyn opettajia	271
---	-----

III AIKUISKOULUTUKSEN NÄKÖALOJA

Luku 14 – <i>Jukka Tuomisto</i> Suunnittelukeskeisen aikuiskoulutuspolitiikan arkkitehdit: Aulis Alanen ja Veli Lehtinen	305
--	-----

Luku 15 – <i>Heikki Silvennoinen</i> Käänteentekijät – aikuiskoulutuksen vaikuttajia 1980-luvulta 2010-luvulle	341
--	-----